

Marburger Taschenbuch für ⁴ Geschichte, Landes und Sagenkunde der
Steiermark und der an dieselbe gränzenden Länder. Von. dr. Gustaf Rudolf
Puff, Graz 1859, A. Leykanis Erber.

Str. 5. Die windischen Bücheln.

Str. 98. omenja Negovo: grad, kapela 1616. Cerkev na slopu letnico
1710.

Stele, XXXIV, 1925, str. 44

Pred več kot sto leti je tala tu kapelica, ki so jo sezidali grofje
negovksega gradu. L. 1710 so sezidali dosti prostorno cerkev na kraju,
kjer je prvotno stala kapelica., ki je bila zadnič obnovljena l. 1861
Vse kar je v cerkvi je večinoma novo ali obnovljeno. (44) Cerkev je do-
bila nov M. kip.

Na vel. oltarju je pet velikih kipov, poleg M. b., Ana, Joakim, Ciril in M.
Naredil jih je podobar Perko. Manjši zvon pa je delo Denzla. Na
levem str. oltarju je nov kip. M. lurske, na desnem kip Antona Pušč (47)

Slov. gospodar, 1888, cerkv. priloga št. 11

str. 44, št. 12

str. 47

V začetku 12. stoletja je posedal samostan Sv. Pavel v Labodski dolini tudi "Negoinczelo", to je Negovo, katero je prepustil opat grofu Engelbertu. Rationarium Styriae ima še obliko Negowe in l. 1425. pa se imenuje Negovski grad. Ozveva se, da je bil že rano v gradu benedictij, benedictij pa je oskrbovani ob enem benediški vikar one dele benediške župnije, ki so se prostirali na vzhodni strani prej omenjene meje. Pri gradu je bila tudi cerkev, podružnica Sv. Benedikta, ki pa je že vsaj l. 1592. imela svojega vikarja. Patron negovske cerkve ni Marijino vnebovzetje, ampak Marijino rojstvo. Zato tudi ni opravičen tamošnji sklep o starosti negovske cerkve.

M. Ljubša: ~~Zemljepisnik~~ Zemljepisni razvoj župnij v pražupnijah Ptuj, Velika Nedelja in Radgona.

ČZN. XX. 1925. str. 11.

(NEGAU)

Župna cerkev, posvečena Mariji.

Pravilno orientirana cerkev stoji na vzvišenem platoju sredi vasi v n.v. 285 m.

Viri in literatura: Ign. Orožen: Bisthum und Diözese Lavant I., Maribor 1875, p. 255, 814; M. Slekovičeva farna kronika, rokopis, 1892.

Splošni opis: Cerkev sestavljajo pravokotna ladja, nekoliko nižji in ožji ter nepravilno $3/8$ zaključeni presbiterij, severna $3/8$ zaključena, nižja kapela ter prizmatičen zvonik na južnem stičišču ladje in presbiterija. Bradnja je kamenita, ometana. Streha ladje je sedlasta, presbiterija in kapela slamenasta; opečne; zvonikova je čebulasta-laternasta-čebulasta, pločevinasta. Cerkev je običajnega koncepta, povprečna podeželska baročna stavba.

Zunanjščina: Ladjo in presbiterij obteka nekoliko pristrešen talni s cementom obločeni talni zidec in profiliran fabion, s konkavnim napuščem. Stene ladje so gladke, presbiterija in kapele pa členjene z navideznimi pilastersko arhitekturo, v gladki malti. Fasado oblikujejo portal s pp oknom v kamenitem ušesastem okviru v simetrali ter po dve ppk niši na vsaki strani. Kamenit pp portal v ušesastem okviru s profilirano gredo ima na nakladi napis: zVm Lobe Der VnbefLeCkten, ki daje letnico 1710. Nad portalovo gredo se nahaja grb grofov Trauttmannsdorf, donatorjev in skrbnikov cerkve, katerih heraldična roža krasi cerkev na več mestih. V nišah so štiri lesene plastike Andreja, Janeza Krstnika, Simona in Jakoba. Plastike so potrebne konservacije. Fasado zaključuje trikotno čelo s tremi ppk nišami nad konkavnim fabionom. Vsa cerkvena okna so pp, v ušesastih kamnitih okvirih ter z diagonalnimi mrežami. Južni ladjin portal je v ušesastem pp okviru, okrašenim s heraldično rožo in volutama. Iz te strani vodijo novejša zidane stopnice na pevsko emporo. Zvonik ima tri etaže, ki se navzgor ožijo brez poudarjenih mejnih zidcev, stranic nadstropij osvetljujejo manjša pp in ppk okna. Ppk biferne line-zvonove, so v pp okvirih z ravno, profilirano gredo in heraldičnimi rožami v zatrepih. Venčni zidec tvorita pps ločni friz in profiliran fabion.

Zunanjščina je enotnega koncepta, razen na severu prizidane kapele iz leta 1850.

V zvonico zakristijo vodi iz zahoda kamenit, ušesast pp portal z originalnimi vratnicami. Preko njega vodijo cementne stopnice do kamenitega, ušesastega pp portala, ki vodi v zvonikovo I. nadstropje. Pred sedanjimi so bile gotovo lesene stopnice.

Notranjščina : Tlak v ladji je kamenit, v presbiteriju pa iz cementa, ploščic iz leta 1930. Ladjo pokrivajo tri pole križnega oboka, ločene s štirimi oprogami, ki počivajo na podovojenih toskanskih pilastih. Skoraj vso zadnjo polo zavzema pevska empora, ki sloni na stenah na pilastrih, spredaj pa na dveh toskanskih zidanih slopih z bogato profiliranimi bazama in se s tremi ppk loki odpira v ladjo. Emporino fasado z zidano ograjo členijo dva pilastra in dva polpilastra, zaključuje pa ravna, konkavno-konveksna profilirana greda. Ppk slavolok se odpira v za stopnico dvignjeni prezbiterij, ki ga ~~pokriva~~ pokriva križni obok z zaključkom, ločenim z oprogo, stene pa čelni enaka pilasterska arhitektura kot v ladji. Zakrisijski portal je kamenit, pp ušesast z originalnimi vratnicami. Zakristijo pokriva križni obok z zaključkom, ločenim z oprogo, stene pa čelni enaka pilasterska arhitektura kot v ladji. Zakristijski portal je kamenit, pp, ušesast z originalnimi vratnicami. Zakristijo pokriva križni obok, oratorij pa raven strop. Oratorij se odpira v prezbiterij z pdp lino. Tri slikana okna v prezbiteriju so iz leta 1905., ona v kapeli in ladji iz leta 1906. ~~Plitva~~ Kapela je plitvo križno obokana.

Vsa notranjščina je ornamentalno-figuralno poslikana. Slikarija iz leta 1927 je delo ALOJZA MAUKA iz Kapele in FRANCA GORNIKA iz Malečhika ter bp.

Oprava: Glani oltar je iz leta 1712. V prostor razgibani podstavek tvori obhoda s podstavkoma za kipa Cirila in Metoda. Predela sledi podstavku, je profilirana in tovari ~~sonovox~~ za stebriščno arhitekturo ob glavni ppk niši, ki nosi dela popolnega golšastega ogredja. Atika obdajata dve voluti, na katerih sedijo puti (štiri). Atično ovalno sliko sv. Trojice obdaja akantasto trakovje. Kipi Marije z Jezusom, Joahima, Ane, Cirila in Metoda so tirolsko delo in bp.

So iz leta 1888. Tabernakelj je historičen in bp. Oltar je bil obnovljen leta 1888 in 1957 (A. Blatnik). Litoželezna obhajilna miza je historična. Stranska oltarja ob slavaloku sta pendanta, ~~prizmatična~~ postbaročna izdelka ploskovitega tipa s polkrožno nišo, ko je na straneh spremljata pilastra, naseča kos profiliranega ogredja. Segmentno zaključeno atiko obdajata dve voluti. Ornamentike ni, kipi so tirolsko delo in bp. Levi, Marijin oltar je nastal po I. Orožnu leta 1843; desni Antonov (prej Mihaelov) pa je bil prenovljen leta 1888.

Oltar v Križevi kapeli ima prizmatično menzo, neoromanski tabernakelj, skulptura izpod križa je preprosto delo srede 19. stoletja, križ sam pa je iz leta 1894.

Prižnica baročnega koncepta z uvitimi stebri in školjkastimi nišami na ograji balkona krasijo kipi štirih evangelistov. Baldahin sledi tlorisu balkona in se z volutami, ki jih prepreza akant, zaključuje v podstavku z dekalogom. Ornament, ki krasí celotno prižnico, je akant. Prižnico lahko datiramo v 1. polovico 18. stoletja. Obnovljena je bila leta 1898.

Krstilnik je sestavljen iz masivnega kamenitega balustra in čaše, na katero je postavljeno klasicistično ohišje, ki je iz leta 1846. in se zaključuje s kupolo in plamenico.

Orglje so baročnega tipa z rokokojsko ornamentiko ter so iz leta 1760.

Popravljen in ~~zastavljen~~ dopolnjen so bile leta 1893.

Spovednice in klopi so neoromanske iz let 1889 in 1894, klopi v presbiteriju pa so še baročne in neokušno prepleskane.

Križev pot je tisk po Führichu.

Zakristijska omara je preprosta, poznobaročna.

Oprema: V ladji visi lep, klasicističen, pločevinast lesteneec. Enaki svečniki so shranjeni v zvoniku, kjer je tudi kvalitetna slika opk sv. Antona, ki je prižravljena za restavracijo.

V zakristiji so: preprost rokokojski kelih s klasicistično nogo, dva klasicistična čolnička in rokokojska pločevinasta kadilnica. Na steni visi

preprost postaboreč bakreni lavabo.

Zvonik: Je enotne, opečne gradnje. Železen zvon je iz leta 1924, mali bronasti z napisom: GLORIA IN EXCELSIS DEO je iz leta 1750.

Postrežje: Gradnja je kamenita, oboki opečni.

Resume: Cerkev v Negovi je bila prvotno podružnica, sv. Benedikta. V 16. stol. je postala kaplanija, ca 1700 pa župnija. Leta 1592. se prvič omenja vikar po imenu Püchler. V viz. poročilu iz leta 1607. se omenjajo trije oltarji, leta 1611 cerkvena zanemarjenost, leta 1617 pa se omenja star križ, ki je bil odstranjen. Podoba prvotne cerkve je ohranjena na Vischerjevem bakrorezu iz leta 1681. ter nam predstavlja manjšo gotsko stavbo s 3/8 zaključenim presbiterijem, nekoliko širšo in višjo ladjo ter ob južno stran ladje prizidanim, ~~šatorasto~~ šatorasto pokritim zvonikom. Cerkev je stala v grajskem kompleksu. Od te stavbe se ni ničesar ohranilo, sedanja cerkev je bila v celoti pozidana ca leta 1710. Sredstva zanjo so večinoma prispevali grofje Trauttmannsdorf. Cerkev an oprava, razen velikega oltarja, ki je bila na hrbtni strani z napisom: Hoc altare erectum est ex mediis Ecclesiae 1712, pictum autem fuit ex reverendi Domini Andreae Adami Nudi, parochi et beneficiati loci 1729, je dokaj skromna. Leta 1850 je bila prizidana Križeva kapela, za kar se je porabil material nekdanjega pokopališkega obzidja. Okolica: Ob poti, ki vodi od cerkve do gradu, stoji kip Janeza Nepomuka na prizmatičnem podstavku. Plastika je kvalitetna, kamenita ter iz 1. polovice 18. stoletja. Pred cerkvijo stoji baročen kamenit podstavek, na katerem je nameščena novejša, kamenita in bp plastika Karla Boromejskega.

Župnišče je 4 x 3 osna, nadstropna, v breg zidana stavba iz leta 1763, kot pove napis na baročno razgibanem polju na kamenitem ppk portalu v pritličju dvoriščne strani: M.S.P.L. 1763. Proti vzhodu je župnišču prizidano gospodarsko poslopje. Dvoriščna stran stavbe oblikuje nadstropni arkaadni lok na toskanskem stebri, ki je deloma zazidan. Hodnik in stopnišče pokrivajo kape, klet in kuhinjo banja, druge prostore pa ravni stropi. Več vratnic je originalnih. Gradnja je kamenita, oboki so opečni.

Pokopališče je iz leta 1864 in bp.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redu vzdrževana, kipi na fasadi, ki so bili zadnjič obnovljeni 1938, pa so potrebni restavracije. Cerkvena zunanjščina je bila zadnjič obnovljena leta 1957.

Registrske opombe: Vlož.štev. 1., parc.štev 15/3 k.o.Negova. Stroški vzdrževanja objekta so bili doslej kriti iz sredstev imetnika.

Ostalo:

Opombe: Ob cesti Spodnji Ivanci - Negova stoji slopasto znamenje, zidano, s ppk nišami, ki je obnovljeno s cementom.

Krajevni urad je v 5 x 2 osni pritlični stavbi s pp portalom, kamenitim, iz leta 1822.

Hiša štev. 11. je 7 x 2 osna pritlična stavba s pp portalom iz leta 1860.

Hiša štev. 9 je 6 x 3 osna pritlična stavba s členjenim kamnitim popk portalom iz leta 1807 ter ima originalne vratnice in poznobaročne okenske mreže.

Hiša štev. 10. je iz leta 1850 ter ima členjen kamenit popk portal. Stavba je nadstropna,, 4 x 3 osna in obnovljena. Veža ima raven strop, dvoriščni kameniti portal pa je ppk.

Hiša štev. 68 je tesana kmečka hiša na kamenitem podstavku. Kletne kamnite lince imajo vse robove posnete.

Hiša štev. 69, je gos odarsko poslopje s kamenitim poznobaročnim pps portalom.

Znamenje v vasi je pravokotnega tlorisa z globoko ppk nišo v fasadni strani, ki neposredno prehaja v trikotno čelo, ter je morda še iz 18.stol.

Znamenje je predvideno za rušenje.

Jože Curk: Zapiski mariborske topografije, 1966(?).